

Ettepanekud Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuse arendamise detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ning nendega arvestamine/mittearvestamine koos selgitustega.

Asutus	Ettepanek	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
<p>Keskkonnaministeerium (12.07.2022 kiri nr 7-15/22/2792-2)</p>	<p>1. Vaivara OJKK KSH programmi eelnõu peatükis 3: „Detailplaneeringu algatamise eesmärk ja sisu“, mis on detailplaneeringu algatamise ulatust ja eesmärki raamiv peatükk, on preambula viimases lõigus välja toodud ka Vaivara OJKK seotud riiklik strateegiline tulevikuvaade: „<i>Jäätmevaldkonnas üha rohkem kanda kinnitava ringmajanduse mudeli juurutamiseks käitises tingimuste loomist võimaldab Vaivara OJKK territooriumil kehtiv detailplaneering ning keskkonnakompleksluba. Jäätmete käitlust puudutavate tingimuste (käideldavate jäätmete, koguste ja toimingute) muutmiseks praegusel OJKK territooriumil tuleb vajadusel muuta kehtivat keskkonnakompleksluba, selle jaoks uue detailplaneeringu koostamine vajalik ei ole.</i>“ Keskkonnaministeerium peab vajalikuks rõhutada, et tegemist on olulise selgitusega, mis käsitleb võimalikke muutusi Vaivara OJKK käitamises, sh ringmajanduspõhise mudeli täiendavat juurutamist. Kuna tegemist on ainsa riigi omandis oleva ohtlike jäätmete ladestamise käitisega, siis on Vaivara OJKK-l selles oluline roll. Jäätmehierarhia kontekstis tuleb liikuda ladestamise miinimumini viimiseni ja võimalikult suures määras jäätmete taaskasutamiseni, eriti ringlussevõtu toiminguni, kus see on võimalik. Samas on riigil direktiivist tulenev ja õiguslik kohustus korraldada ja tagada ohtlike jäätmete käitlemine igas olukorras, sh erandolukorras. Seega on täiendavate ladestamise</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>Käitise rajamise alus oli 17.03.1998 Vaivara Vallavolikogu otsusega nr 29 kehtestatud „Ohtlike jäätmete regionaalse kogumiskeskuse, ümberlaadimisjaama ja lõppladestuspaiga detailplaneering“, OÜ E-Konsul töö nr. E 514 (edaspidi 1998 detailplaneering).</p> <p>Käitises toimuv tegevus on reguleeritud keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-29520 (https://kotkas.envir.ee/permits/public_detail_view?1=1&permit_id=116911) alusel, kus on välja toodud tegevused ja keskkonnatingimused VOJKK tööks. Olemasolev keskkonnakompleksluba läbis 2017-2018 aastal põhjaliku keskkonnamõjude hindamise tsükli terve käitise keskkonnamõjude hindamiseks.</p> <p>Käitises võib tegutseda vastavalt kehtivale seadusandlusele. 1998. a detailplaneeringuga on VOJKK alale ettenähtud 15 000 m² maa-ala jäätmete töötlemiseks, mida projekteerimistingimuste alusel on võimalik 10% võrra suurendada. Jäätmete töötlemist reguleerib keskkonnakompleksluba.</p> <p>Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel. Keskkonnamõju strateegiline hindamine on avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse</p>

	<p>kärgede rajamine kindlasti strateegiline küsimus. Arvestades, et isegi ringmajandust edendavate lahenduste edendamisel antud kompleksis ja riigis tervikuna ohtlike jäätmete ladestamise vajadus täielikult ei kao, tuleb tagada võimalikult pikaajaline riiklik ladestamise võimekuse jätkumine.</p> <p>Seega tuleb arvestada kompleksi arendamisel ja mõjude hindamisel ka selliseid vajadusi, mis hõlmavad täiendavate ringlussevõtu lahenduste kasutuselevõttu ja vastavaid alternatiive. Sellele on vastavas punktis ka viidatud. Silmas tuleb pidada, et antud kompleks on käsitletav terviklikult riikliku jäätmekäitlusalana, milles toimuvad mitte ainult jäätmete ladestamisega, vaid ka eeltöötlemise ja muude toimingutega seotud tegevused ja kus võib osutada vajalikuks neid toiminguid ümber kujundada. <u>Juhul, kui sellised vajadused ilmnevad kõnealuse detailplaneeringu ja KSH koostamise käigus, siis protsessi käigus esitatud info alusel tuleb sellega arvestada ja hinnata kompleksi tegevuste võimalikku mõju tervikuna.</u></p> <p><u>Peame oluliseks, et Vaivara OJKK arendamise detailplaneeringu KSH läbiviimisel tuleb hinnata kõnealuse maa-ala kasutuseesmärki tervikuna.</u> Lisaks sellele, et mõjude hinnang peab käsitlema konkreetse planeeringuga kavandatava ehitusala ja sellega seotud tegevustest tulenevad mõjusid, tuleb arvesse võtta ka olemasoleva käitise jätkuvaid tegevusi (jäätmete bioloogiline lagundamine, pinnase puhastamine, mehaaniline ringlussevõtt, vedela küttesegu koostamine, õlijäätmete</p>	<p>strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne.</p> <p>Keskkonnaagentuur esitas Narva-Jõesuu Linnavalitsusele 10.12.2021 Narva-Jõesuu linnas Auvere külas Kauri katastriüksusele ca 3,45 ha suurusele alale Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskuse arendamiseks (laiendamiseks) detailplaneeringu algatamise taotluse. 22.02.2022. a algatatud VOJKK detailplaneering on algatatud vastavalt Keskkonnaagentuuri esitatud DP algatamise taotlusele ning koos detailplaneeringu algatamisega tehti otsus ka KSH algatamiseks eesmärgiga hinnata detailplaneeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid. Vastavalt DP algatamise otsusele asub planeeritav ala Kauri kinnistu põhjaosas ca 34 438 m² suurusel alal (DP algatamise otsuse Lisa 1 joonis 1). Detailplaneeringu eesmärk vastavalt algatamise otsusele on tingimuste loomine olemasoleva Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskuse edasiarendamiseks, täpsemalt ehitusõiguse ja -tingimuste määramiseks ohtlike jäätmete ladestamiseks (uute kärgede planeerimiseks) kinnistu põhjaossa.</p> <p>Oleme seisukohal, et VOJKK olemasolev tegevus kehtiva kompleksloa alusel on piisavalt hinnatud ning puudub objektiivne vajadus ning teave täiendava hindamise läbiviimiseks. 2022.a algatatud detailplaneeringu KSH läbiviimisel hinnatakse vastavalt seaduse nõuetele kavandatava tegevuse ja selle mõjusid.</p> <p>Ülaltoodu alusel 2022. a algatatud VOJKK detailplaneeringu ja selle KSH menetlus jääb algatamise raamidesse. Selle alusel on sõlmitud töövõtulepingud ka detailplaneeringu, selle KSH (Riigihangete seadusega¹ kooskõlas) ja eelprojekti koostamiseks. Uusi vajadusi saab hinnata peale nende väljaselgitamist (nt riigi jäätmekava kehtestamise järgselt) kuna käesoleval ajal uued väljakutsed pole piisavalt selgelt määratud.</p> <p>Narva-Jõesuu Linnavalitsus edastas oma 22.12.2021 kirja nr 7-1.2/154 ja 31.01.2022 kirjaga nr 7-1.2/154-4 2022 detailplaneeringu algatamise eelnõu arendajale ülevaatamiseks ja</p>
--	---	--

	<p>separeerimine jms) ning nende võimalikke mõjusid. Tegemist on riigi omandis jäätmekäitluse objektiga, mille kaudu võib osutada otstarbekaks lahendada laiemalt riigi strateegilisi väljakutseid ja kuna need on koostatava riigi jäätmekava raames kujundamisel, siis see on oluline aspekt, mida pidada silmas kompleksi kui terviku tegevuste ulatuse hindamisel. Peame oluliseks, et kogu KSH programmi ptk 3, sh selle alapunktide osas, tuleks läbivalt arvestada mõju hindamises seda, et arvestatakse kompleksi tervikmõju, eri tegevuste omavahelisi seoseid, võimalikke alternatiive ja lähtutakse ptk 3 kolmandas lõigus toodud tulevikusuundumusi ehk kajastatud oleks ka ringmajanduse suund.</p>	<p>vajaduse korrigeerimiseks. Arendaja märkustega oli arvestatud ning 2022 detailplaneering oli algatatud koostöös arendajaga.</p> <p>28.06.2022 toimus Keskkonnaagentuuri esindaja, Kobras OÜ esindajate ning Narva-Jõesuu Linnavalitsuse esindajate osalusel nõupidamine, kus arutati Keskkonnaministeeriumi poolt päevakorda tõstetud ringmajanduse arendamise võimalikkust praegusel OJKK territooriumil, praeguse menetluses oleva detailplaneeringu rolli selles ning ringmajanduse arendamiseks vajaliku dokumentatsiooni koostamist. Nõupidamine protokolliti, järgnevalt on esitatud protokollitud järeldused:</p> <p><i>Praegu algatatud ja menetluses olev detailplaneering ja KSH koostatakse üksnes Kauri kinnistu põhjapoolsele osale 4 uue ohtlike jäätmete ladestuskärje rajamise võimaldamiseks.</i></p> <p><i>Kauri kinnistul praegu kehtiv Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskuse rajamise aluseks olev Ohtlike jäätmete regionaalse kogumiskeskuse, ümberlaadimisjaama ja lõppladestuspaiga detailplaneering (1998) võimaldab kinnistu lõunapoolses osas, kus on planeeringuga määratud jäätmete töötlemise ala (OJT) (15 000 m²), erineval viisil jäätmeid töödelda, sh Keskkonnaministeeriumi poolt soovitud ringmajanduse arendamist. Detailplaneering võimaldab sellel alal ka tavajäätmete käitlemist/töötlemist. Sellele alale on detailplaneeringuga määratud ka ehitusõigus 20% ehk 3000 m² ulatuses. Ehitusseadustiku § 27 lg 4 p 2 võimaldab projekteerimistingimustega hoonestusala tingimusi, sealhulgas hoonestusala suurendamist, vähendamist, keeramist või nihutamist, kuid mitte rohkem kui 10 protsendi ulatuses esialgsest lahendusest. Ringmajanduse arendamine on eelkõige keskkonnakompleksloa küsimus, millega on määratud millist liiki jäätmeid, millises koguses, millises viisil ja kus täpsemalt töödeldakse. Ennem, kui need asjaolud ei ole teada, ei ole võimalik EcoPro AS-le väljastatud keskkonnakompleksloa muutmise vajadust hinnata ja loa muutmise taotlust esitada.</i></p>
--	--	---

		<p><i>Keskkonnaagentuur ja Keskkonnaministeerium on omavahel rääkinud Kauri kinnistust ida suunda jääva metsatee, OJKK juurdepääsutee ja käitluskeskuse vahele jääva kolmnurkse kujuga metsaalale käitise laiendamisest, aga see on kaugema tuleviku teema.</i></p> <p>21.07.2022 toimus töökoosolek Kobras OÜ töögrupi, Narva-Jõesuu Linnavalitsuse, Keskkonnaagentuuri ja Keskkonnaministeeriumi esindajate osavõtul, rääkimaks veelkord läbi Keskkonnaagentuuri kui huvitatud isiku poolt hangitud detailplaneeringu ja selle KSH ning Keskkonnaagentuuri poolt tellitud eelprojekti eesmärgid, ülesanded ja sisu. Koosolekul lepidi kokku, et detailplaneering koostatakse võimalikult paindlikult, et see jätaks ühtlasi võimaluse alal läbi viia muid jäätmekäitlustoiminguid ja õiguse ehitada selleks vajalikke ehitisi, rajatisi. Kui mõne aasta pärast leitakse, et kogu planeeringualale ei olegi mõistlik/vajalik ladestuskärgi kogu mahus rajada, siis võiks jääda võimalus seal teostada muid jäätmekäitlustoiminguid, eelkõige ringmajandusega seotud toiminguid ning sellepärast on oluline sellise paindliku detailplaneeringu koostamine. KSH objektiks on üksnes uued ohtlike jäätmete ladestuskärjed Kauri kinnistu põhjaosas. KSH aruandes saab viidata, et tulevikuvajadus võib seisneda ainult kärgede osalise väljaehitamises ja kogu sisulist poolt, mis puudutab ringmajanduse arendamist, selle KSH raames ei käsitleta ega hinnata. Ringmajanduspõhise ja/või muu uue mudeli juurutamiseks VOJKK territooriumile on vaja teada konkreetsemalt mudeli tüüpi, selle vajadusi ja mahtu (teada täpselt milliseid jäätmeid, millises koguses ja millise toiminguga tahetakse töödelda). Alles siis saab hinnata kuidas on võimalik selle mudeli juurutamine konkretsesse kohta ning siis saab hinnata ja arvestada selle mudeli mõjusid. See saab toimuda kompleksloa muutmise menetluse raames.</p> <p>Võimalikke ala realiseerimisvariante ei käsitleta alternatiividena, kuna vastasel korral tuleks teha nende vahel valik. See ei ole asjakohane ega vajalik.</p>
--	--	---

	<p>2. KSH programmis on toodud, et alternatiividena käsitletakse KSH-s nelja kärje rajamist, võrreldes seda olemasoleva olukorraga ehk 0-alternatiiviga.</p> <p>Punktis 1 toodust tulenevalt palume kaaluda alternatiivse lahendusena ka väiksemas mahus ladestuskärgede (nt kaks või kolm kärge) rajamist ja ringmajanduse trendide võimalikku edasiarendamist Vaivara kompleksis. Samuti peame oluliseks, et ladestamisega seotud tegevused oleksid kajastatud, kui need on sisendid ladestamisele või mõjutavad ladestamise mahte. St ka eeltötluse osa on ladestamise kontekstis oluline. Eeltötlus võib väljastatud kompleksloa alusel hõlmata mitmekülgset tegevuste ulatust.</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>Vastavalt KSH programmi ptk 3.1.2.1 käsitletakse alternatiividena prügila lõppkatmise lahendust. Alternatiividena ei käsitleta nelja kärje rajamist võrreldes seda olemasoleva olukorraga. KSH aruandes ei käsitleta 0-alternatiivi reaalse võrreldava alternatiivina. 0-alternatiivi käsitletakse foonina, millega on võimalik kavandatava tegevuse käigus ja realiseerimise järel tekkivat mõju võrrelda.</p> <p>Väiksemas mahus ladestuskärgede rajamist ei ole mõistlik püstitada alternatiivina, vaid ette näha (planeerida ja projekteerida) maksimaalses mahus, eelkõige 1998. aasta detailplaneeringuga kavandatud mahus. Ringmajanduse edendamisel on ladestatavate jäätmete mahud järk-järgult väiksemad, mis tähendab, et sellisel juhul prügila kasutusiga lihtsalt pikeneb. Ka ringmajanduse eduka juurutamise korral tekib ikkagi jäätmeid, mis ei ole taaskasutamiskõlbulikud või mida ei saa põletamise teel kõrvaldada ja mida on seega vaja ikkagi ladestada. Nelja kärje kavandamine ehk maksimaalse mahu planeerimine tagab käitise valmisoleku seega ka pikemas perspektiivis võtta vastu jäätmeid, mida ei ole võimalik muul moel käidelda. Ladestatavate jäätmete hulk ei sõltu kavandatava ladestusala suurusest, vaid tehnoloogilistest võimalustest jäätmeid käidelda. Väiksemas mahus kärgede kavandamine ei tähenda seda, et sellevõrra vähem jäätmeid suunatakse ladestamisele ja rohkem taaskasutatakse, see sõltub ikkagi konkreetselt riigipoolsest püüdlusest ringmajandust edendada, konkreetselt tegevusplaanist ja juurutamisest.</p> <p>Käitluskeskuse tegevusega (jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingutega) kaasnevad mõjud on hinnatud OÜ Kobras poolt koostatud 2018. aastal Keskkonnaameti poolt nõutele vastavaks tunnistatud keskkonnamõju hindamise aruandes (töö nr 2016-163). Kui KSH aruande koostamise käigus selgub, et võrreldes praegu ladestatavate jäätmetega või ladestamistehnoloogiaga on kavas erisused (jäätmete liigid, kogused, ladestamise viis), siis käsitletakse teemat KSH aruandes (vt KSH programm ptk 6.7).</p>
--	---	--

		<p>Ringmajanduspõhise ja/või vms muu uue mudeli juurutamiseks VOJKK territooriumile on vaja teada konkreetsemalt mudeli tüüpi, selle vajadusi ja mahtu (teada täpselt milliseid jäätmeid, millises koguses ja millise toiminguga tahetakse töödelda). Alles siis saab hinnata kuidas on võimalik selle mudeli juurutamine konkreetsesse kohta ning siis saab hinnata ja arvestada selle mudeli mõjusid keskkonnakompleksloa muutmise menetluse raames.</p> <p>Vt ka 1. punkti vastust.</p>
	<p>3. KSH programmi kohaselt käsitletakse alternatiividena ka prügila lõppkatmise lahendusi. Juhime tähelepanu, et keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise süsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lg 1 p 24 kohaselt on vähemalt 1,5 ha suuruse alaga prügila sulgemine olulise keskkonnamõjuga tegevus. KeHJS § 28 käsitleb prügila sulgemise keskkonnamõju hindamise erisust. Prügila sulgemise nõuded on toodud keskkonnaministri 29.04.2004 määruses nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ (edaspidi määrus nr 38). Määrus nr 38 § 33 kohaselt tuleb käitajal esitada Keskkonnaametile prügila sulgemiskava koos kirjaliku taotlusega. Enne sulgemiskava koostamist tuleb hinnata suletava prügila keskkonnamõju ning keskkonnamõju hindamise aruanne esitatakse Keskkonnaametile koos sulgemiskavaga. Sulgemiskava sisunõuded on toodud määruses nr 38 § 33 lg-s 3.</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>KSH koostatakse KMH täpsusega, eesmärgiga hõlmata mõju hindamisega ka projekti menetlus ja seega vältida vajadust mõju hindamise läbiviimiseks uue ladestusüksuse ehitusloa taotlemise menetluse käigus. Detailplaneeringu koostamisega koostatakse paralleelselt uue ladestusüksuse eelprojekt, millega lahendatakse uue ladestusüksuse täpne asukoht, konfiguratsioon ja tehnilised parameetrid. Kuna eelprojekti raames lahendatakse ka prügila katmislahendus (konstruktsioon), on asjakohane ja vajalik KSH koostamisel prügila katmise võimalikke reaalseid lahendusi alternatiividena käsitleda, vältimaks mõju hindamise algatamist ja läbiviimist ehitusloa menetluse raames. Prügila katmisega alustatakse koheselt, kui see võimalik on, analoogselt praeguste kärgedega, vältimaks/vähendamaks nõrgvee teket, mistõttu toimub lademe katmine samal ajal, kui toimub jäätmete edasine ladestamine järgmistesse kärje osasse / järgmistesse kärgedesse. Sealjuures lähtub Keskkonnaagentuur keskkonnaministri 29.04.2004 määruses nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ esitatud nõuetest prügila sulgemisele, st esitab Keskkonnaametile prügila osa projektikohase mahu saavutamisel sulgemiskava, millele eelnevalt viiakse kohustuslikus korras läbi keskkonnamõju hindamine. Mõju hindamise käigus on võimalik lähtuda juba selleks ajaks läbi viidud keskkonnamõju hindamise tulemustest ning käsitleda vajadusel täiendavaid asjaolusid.</p>

	<p>4. Lk 8 on toodud: „Planeeringuala piirneb lõunas Vaivara OJKK territooriumil olemasolevate ohtlike jäätmete ladestuskärgedega ning pinnasekäitluse alaga, idas ja põhjas Narva metskond 50 kinnistul (kü tunnus 85101:012:0124) asuva metsamaaga ning läänes Põhjaterritooriumi kinnistuga (kü tunnus 85101:012:0160), kus asuvad Enefit Power AS tootmisüksused.“.</p> <p>Märgime, et Vaivara OJKKs on hooned, kus toimub ohtlike jäätmete ladestamiskõlblikuks töötlemine ning ohtlike jäätmete käitlemine (sorteerimine, eraldamine, ümberpakendamine). Lisaks toodetakse reoveebetooni tööstusreovee puhastussettest ja põletustehaste lendtuhast. Oluline on lisada ka ohtlike jäätmete käitus, kuna teatud mitte ladestamiskõlblikke jäätmeid on vaja töödelda ladestuskõlblikuks. Tegemist on täpsustusega punktis 4 toodule, aga mitte piirangule selle hinnangu osas, läbivalt peame oluliseks ka võimalike ringmajanduspõhiste tegevuste eeltoimingute kajastamist kui ka seda kaalutlust, kas praegune ladestamine on ainus alternatiiv nende jäätmevoogude käitlemisele.</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>Käitises toimuv tegevus on reguleeritud keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-29520 (https://kotkas.envir.ee/permits/public_detail_view?1=1&permit_id=116911) alusel, kus on välja toodud tegevused ja keskkonnatingimused VOJKK tööks. Olemasolev keskkonnakompleksluba läbis 2017-2018 aastal põhjaliku keskkonnamõjude hindamise kogu käitise keskkonnamõjude hindamiseks. Kui KSH aruande koostamise käigus selgub, et võrreldes praegu ladestatavate jäätmetega või ladestamistehnoloogiaga (sh eeltöötlus) on kavas erisused (jäätmete liigid, kogused, ladestamise viis), siis käsitletakse teemat KSH aruandes (vt KS programm ptk 6.7).</p> <p>Ringmajanduspõhise ja/või vms muu uue mudeli juurutamiseks VOJKK territooriumile on vaja teada konkreetsemalt mudeli tüüpi, selle vajadusi ja mahtu (teada täpselt milliseid jäätmeid, millises koguses ja millise toiminguga tahetakse töödelda). Alles siis saab hinnata kuidas on võimalik selle mudeli juurutamine konkreetsele kohta ning siis saab hinnata ja arvestada selle mudeli mõjusid keskkonnakompleksloa muutmise menetluse raames.</p> <p>Vt ka 1. punkti vastust.</p>
	<p>5. Ptk 3. DETAILPLANEERINGU EESMÄRK JA SISU lk 8 on toodud: „Detailplaneeringu eesmärk on tingimuste loomine olemasoleva Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskuse edasiarendamiseks, täpsemalt ehitusõiguse ja -tingimuste määramiseks ohtlike jäätmete ladestamiseks (uute kärgede planeerimiseks) kinnistu põhjaossa.“.</p> <p>Palume programmi täiendada järgmiselt: „eesmärk on tingimuste loomine olemasoleva Vaivara Ohtlike</p>	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>KSH programmi ptk 3 täpsustatakse järgmiselt:</p> <p>„Detailplaneeringu eesmärk on tingimuste loomine olemasoleva Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskuse edasiarendamiseks, täpsemalt ehitusõiguse ja -tingimuste määramiseks (sealhulgas jäätmekäitluse infrastruktuuri ehitusõiguse ja -tingimuste määramiseks) ohtlike jäätmete ladestamiseks (uute kärgede planeerimiseks) kinnistu põhjaossa ja sellega seonduvateks tegevusteks“.</p>

	<p>Jäätmete Käitluskeskuse edasiarendamiseks, sealhulgas jäätmekäitluse infrastruktuuri ehitusõiguse ja -tingimuste määramiseks ohtlike jäätmete ladestamiseks (uute kõrgede planeerimiseks) kinnistu põhjaossa ja sellega seonduvateks tegevusteks“.</p>	
	<p>6. Kuna Vaivara OJKs ladestatakse ainult selliseid ohtlike jäätmeid, mille taaskasutamine ja kõrvaldamine põletamise teel ei ole võimalik, siis teeme ettepaneku lk 8 toodud lause: „Prügilasse ladestatakse need jäätmed, mille osas ei ole mingil põhjusel võimalik taaskasutamistoimingut rakendada.“ sõnastada järgmiselt: “Prügilasse ladestatakse ainult neid jäätmeid, mille taaskasutamine või kõrvaldamine põletamise teel ei ole võimalik.“.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>KSH programmi ptk 3.1.1 täpsustatakse järgmiselt:</p> <p><i>„Prügilasse ladestatakse need jäätmed, mille osas ei ole mingil põhjusel võimalik taaskasutamistoimingut rakendada.“ sõnastada järgmiselt: “Prügilasse ladestatakse ainult neid jäätmeid, mille taaskasutamine või kõrvaldamine põletamise teel ei ole võimalik.“</i></p>
	<p>7. Kõrgede katmisel võib kasutada ka töötuse läbinud saastunud pinnast, mis vastab tööstusmaa nõuetele. Õlidega saastunud pinnast saab käidelda nt bioloogiliselt nõuetele vastavaks ja seejärel paigutada kõrgede kattteks ehitustegevusena.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>Puudub vajadus KSH programmi täiendamiseks/korrigeerimiseks.</p> <p>Võetakse arvesse KSH aruande koostamisel.</p>
	<p>8. Kõnealune KSH viiakse läbi KMH täpsusastmega ning KeHJS § 36 kehtestab KSH programmi sisunõuded. Juhime tähelepanu, et programmis tuleb käsitleda mh ka seoseid asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega. KSH programmis ptk 5 ei ole käsitletud 17.03.1998 Vaivara Vallavolikogu otsusega nr 29 kehtestatud „Ohtlike jäätmete regionaalse kogumiskeskuse, ümberlaadimisjaama ja lõppladestuspaiga detailplaneering“ (koostaja OÜ E-Konsul, töö nr E514) detailplaneeringut.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>Kuigi peatükis 1 on kirjeldatud, et uue detailplaneeringu koostamine on vajalik (üksnes seetõttu!), et alal kehtiv detailplaneering (1998) ei näe ette ohtlike jäätmete ladestamisala rajamist/laiendamist kinnistu põhjaossa (soovitav alale), siis lisatakse selguse huvides vastavus/seos alal kehtiva detailplaneeringuga ka peatükki 5 (ptk 5.2).</p> <p>Olgu märgitud, et olemasoleva käitise alal läbi viidavad tegevused toimuvad alal kehtiva detailplaneeringu ja keskkonnakompleksloa alusel ning uus, KSH objektiks olev detailplaneering hõlmab ainult</p>

		Kauri kinnistu põhjaosa ning olemasolevat OJKK ala (KSH programmis joonisel 3 märgitud „olemasolev OJKK“) uuesti ei planeeri.
	Lisaks eelnevale ei ole programmis toodud üheselt mõistetavalt eksperdirühma koosseisu, nimetades milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama. Lk 5 on toodud küll Kobras OÜ litsentsid/tegevusload, kuid selgusetuks jääb, kes kuuluvad kõnealuse KSH eksperdirühma. Samal leheküljel on kirjas, et keskkonnamõju strateegilise hindamise juhtekperdid on Urmas Uri; Teele Nigula, aga KSH programmi eelnõu tiitellehel on juhtekspertiks nimetatud Noela Kulm. Märgime, et KeHJS-e järgi määratakse üks KSH juhtekspert, kes juhib strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat KSH-d ning KeHJS § 34 lg 5 kohaselt võib detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju hinnata või selle hindamist juhtida kehtivat KMH litsentsi omav juhtekspert.	Selgitus. KSH programmis lk 2 ja 3 on toodud KSH töögruppi kuuluvad eksperdid. KSH programmi lk 5 on toodud sisukord, lk 4 on toodud Kobras OÜ litsentsid/tegevusload, mis on juures kõikide Kobras OÜ poolt koostatavatel ja esitatavatel töödel, olenemata töö sisust ja eesmärgist. Selles nimekirjas kajastub ka Urmas Uri, kellel on KSH juhteksperti õigused. Tegemist on Kobras OÜ seletuskirja vormi alusel koostatud tööga, mille muutmist me ei pea vajalikuks. Selgitame veelkord, et Vaiavara OJKK detailplaneeringu KSH koostamise ekspertgrupi koosseis koos mõju hindamise valdkondadega on esitatud kohe pärast tiitellehte leheküljel 2 ja 3. KSH koostamise juhtekspertiks on Noela Kulm, nagu on välja toodud ka tiitellehel, kes omab KMH litsentsi nr KMH0159.
	Samuti ei leidu KSH programmis infot piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkuse kohta. Palume KSH programmi koostajal veenduda, et tagatud oleksid kõik programmi sisunõuded.	Selgitus. KSH programmis lk 38 on käsitletud piiriülest mõju: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Piiriülene mõju</i> <i>Arvestades planeeringuala asukohta ja eesmärki, puudub kavandataval tegevusel piiriülene mõju.</i>
	9. KSH programmis lk 36 on toodud: " <i>Arvestades uue ladestusala kaugust Mustajõe loodusalast ning kavandatavate ehitustööde iseloomu (eelkõige asjaolu, et sügavaid kraave ei rajata), siis ei põhjusta pinnasetööd loodusalani ulatuvat kuivendavat mõju.</i> ". Palume selgitada, kui sügavaid	Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus. Eelprojekti koostamise käigus selgub, kui sügavad kraavid rajatakse. Samas arvestades praegust ehituspraktikat, kogemusi ja teadmisi on selge, et sügavate kraavide, mille mõju ulatuks mitmesaja meetri kaugusele, rajama ei hakata. Rajatava(te) kraavi(de) eesmärk on

	<p>kuivenduskraave planeeritakse ja mis sügavusest võiks mõju Mustajõe loodusalale avalduda.</p>	<p>vältida kõrval paiknevatelt aladelt vee sattumist Vaivara OJKK territooriumile (puhta vee kraavid) Tuginedes maaparandussüsteemi projekteerimisnormidele (maaeluministri 06.05.2019 määrus nr 45 „Maaparandussüsteemi projekteerimisnormid“ ja maaeluministri 06.05.2019 määruse nr 45 „Maaparandussüsteemi projekteerimisnormid“ Lisa 1) jääb kuivenduskraavi mõju ulatus ka hästi vett läbilaskvas pinnases alla 100 meetri, mistõttu jääme seisukohale, et ebasoodne mõju on Mustajõe loodusala kaitse-eesmärgiks olevale soostuvale ja soo-lehtmetsa elupaigatüübile (*9080) välistatud.</p>
	<p>10. Juhime tähelepanu, et programmis lk 37 on alamärkustes b viidatud kehtetule dokumendile (Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries“, August 2006).</p>	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>KSH programmi peatükis 6.7 alaviidet 11 korrigeeritakse, eemaldades viite PVT dokumendile Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries.</p>
	<p>11. Juhime tähelepanu, et lisaks kliimamuutuste leevendamisele tuleb hinnata ka kliimamuutuste mõju kavandatavale tegevusele, st millised kliimarisikid võivad mõju avaldada ning millised on võimalikud mõjude maandamismeetmed. KSH programmi eelnõus ei ole seda käsitletud.</p> <p>Leevendamise osas on käsitletud käitluskeskuse rajamisega kaasnevat võimalikku kliimamõju, kuid ei ole käsitletud jäätmete ladestamisega kaasnevat mõju kasvuhoonegaaside heitele. Palume ka seda hinnata. Ühtlasi palume välja tuua raadatava ala pindala.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>KMH programmi ptk 6.7 täiendatakse järgmiselt:</p> <p><i>KSH aruande koostamisel hinnatakse kliimamuutuste mõju kavandatavale tegevusele, st millised kliimarisikid võivad mõju avaldada ning millised on võimalikud mõjude maandamismeetmed.</i></p> <p>Jäätmete ladestamisega kaasnevat mõju välisõhu kvaliteedile ja kliimale on KSH programmis käsitletud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mõju välisõhule</i> <p><i>Välisõhu kvaliteeti võib Vaivara OJKK territooriumil mõjutada võimalik ebameeldiva lõhna teke ning saasteainete levik. Keskkonnakompleksloa taotluses on kirjas kaks saasteallikat, milleks on katlamaja ning õljjäätmete hoidla. 2018. aastal koostatud keskkonnamõju hindamises jõuti järeldusele, et Vaivara OJKK ei avalda olulist mõju ümbritseva keskkonna õhu saastetasemele. Õhuheitmed jäävad normi piiresse ning Vaivara</i></p>

		<p><i>OJKK läheduses ei asu elamumaid, mida heitmed võiksid mõjutada. Uue ladestuskärgede rajamine ei ole täiendavaks õhusaasteallikaks.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mõju kliimamuutustele</u> <p><i>Metsadel on tähtis roll üleilmses süsinikuringes – need neelavad atmosfäärist süsihappegaasi (peamine kasvuhoonegaas) ja talletavad seda biomassis. Planeeringualal oleva metsa raadamine avaldab küll teatavat mõju kliimamuutustele, kuid seda ei saa pidada oluliseks, kuna raadatav ala ei ole suur.</i></p> <p><u>Mõju kliimamuutustele</u> täiendatakse järgmiselt:</p> <p><i>...“Keskkonnakompleksloas on välisõhu saasteallikatena märgitud katlamaja, õljäätmete hoidla ja pinnase käitlemine. Jäätmete ladestusala ei ole õhusaasteallikaks ja seega ei ole ka kasvuhoonegaaside heiteallikaks”</i></p> <p>2018. aastal koostatud KMH aruandes on märgitud, et Vaivara OJKK ei avalda olulist mõju ümbritseva keskkonna õhu saastetasemele. Seega ei ole alust rääkida ka oluliselt mõjust kasvuhoonegaaside heitele ja seega kliimale.</p> <p><u>Mõju välisõhule</u> korrigeeritakse järgnevalt:</p> <p><i>“Keskkonnakompleksloas on kirjas kolm saasteallikat, milleks on katlamaja, pinnase käitlemine ning õljäätmete hoidla”.</i></p> <p>KSH programmi ptk 6.1 on toodud, et <i>detailplaneeringuala on kaetud valdavalt noore kaasikuga, kus kasvab ka üksikuid kuuski.</i></p> <p>Kuna valdavalt osale planeeringualast kavandatakse ladestuskärjed ja selle teenindamiseks vajalik taristu, siis on vajalik raadata (praktiliselt) kogu planeeringuala ulatuses mets. Kauri katastriüksusest moodustab kõlvikuliselt 1,93 ha metsamaa, millest planeeringualale jääb ca 1,83 ha. Vastav täpsustus lisatakse KSH programmi ptk 6.7:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mõju (kaitsealustele) taime- ja loomaliikidele</u>
--	--	--

		<p>Ümbruskonnas tööstuslike ehitiste vahelisel alal on metsast ala üsna palju, raadatava ala pindala (ca 1,83 ha) ümbritseva metsamaa taustal on marginaalne“</p> <p>ja</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mõju kliimamuutustele</u> <p>“Planeeringualal oleva metsa raadamine avaldab küll teatavat mõju kliimamuutustele, kuid seda ei saa pidada oluliseks, kuna raadatav ala ei ole suur.“</p>
	12. Keskkonnaministeerium peab vajalikuks olla ka edaspidi kaasatud Vaivara OJJK detailplaneeringu KSH menetluses ning palume Keskkonnaministeerium ja ministeeriumi poolt Kauri maaüksuse volitatud asutus, Keskkonnaagentuur, lisada menetlusosaliste nimekirja.	<p>Ettepanekuga arvestatud.</p> <p>KSH programmi ptk 8 lisatakse planeeringust huvitatud isikute ja asutuste nimekirja Keskkonnaagentuur.</p>
<p>Keskkonnaamet (11.07.2022 6-5/22/11653-2)</p>	<p>nr</p> <p>1. KSH Natura eelhindamises (lk 36) on esitatud: „<i>Arvestades uue ladestusala kaugust Mustajõe loodusalast ning kavandatavate ehitustööde iseloomu (eelkõige asjaolu, et sügavaid kraave ei rajata), siis ei põhjusta pinnasetööd loodusalani ulatuvat kuivendavat mõju .“</i> Märgime, et jääb arusaamatuks miks ja kuidas on jõetud järelduseni, et kuivenduse mõju ei ulatu Mustajõe loodusalani, kuna pole välja toodud rajatavate kraavide kuivendamise mõjuulatust.</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>Eelprojekti koostamise käigus selgub, kui sügavad kraavid rajatakse. Samas arvestades praegust ehituspraktikat, kogemusi ja teadmisi on selge, et sügavate kraavide, mille mõju ulatuks mitmesaja meetri kaugusele, rajama ei hakata. Rajatava(te) kraavi(de) eesmärk on vältida kõrvalpaiknevatelt aladelt vee sattumist Vaivara OJJK territooriumile (puhta vee kraavid) Tuginedes maaparandussüsteemi projekteerimismuutustele (maaeluministri 06.05.2019 määrus nr 45 „Maaparandussüsteemi projekteerimismuutused“ ja maaeluministri 06.05.2019 määruse nr 45 „Maaparandussüsteemi projekteerimismuutused“ Lisa 1) jääb kuivenduskraavi mõju ulatus ka hästi vett läbilaskvas pinnases alla 100 meetri, mistõttu jääme seisukohale, et ebasoodne mõju on Mustajõe loodusala kaitse-eesmärgiks olevale soostuvale ja soo-lehtmetsa elupaigatüübile (*9080) välistatud.</p>

	<p>2. KSH ptk s 6.7 on toodud väide : „Planeeringuala läheduses ei asu Natura 2000 võrgustiku alasid ning seega on mõju nendele välistatud“. Eelmainitud väide ei vasta tõele, kuna läheduses asub Mustajõe laialehise nestiku püsielupaik, mis kuulub Mustajõe loodusala koosseisus Natura 2000 võrgustikku. Eesti looduse infosüsteemi andmetel paiknevad planeeringualal lähedal mitme kaitsealuse taime leiukohad. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele tuleb hinnata lähtudes võimalikust kavandatava tegevuse mõjuulatusest.</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>Mõju kaitstavatele loodusobjektidele ongi hinnatud lähtudes võimalikust kavandatava tegevuse mõju ulatusest. Otsene mõju kaitstavatele taimeliikidele puudub, kuna ehitustegevust nende kasvukohtades läbi ei viida. Kaitstavatele taimeliikidele avalduv potentsiaalne kaudne mõju on seotud võimaliku kuivendava mõjuga, mida võivad põhjustada prügilad ümber rajatav(ad) kraav(id).</p> <p>Mustajõe laialehise nestiku püsielupaiga territoorium kattub Mustajõe loodusalaga, kuid ei kuulu Natura 2000 võrgustiku koosseisu. Püsielupaiga ja Mustajõe loodusala kaitse-eesmärk laialehise nestiku osas kattub, st kaitse-eesmärk on ühine.</p> <p>KSH programmi peatükis 6.5.1 on loetletud lähimad kaitsealuste taimeliikide kasvukohad. Mingil põhjusel oli välja jäänud loetelust ca 300 m kaugusele jääv II kaitsekategooria nokktarn (<i>Carex rhynchophys</i>) ja ca 500 m kaugusele jääv II kategooria õrn tarn (<i>Carex disperma</i>), need lisati loetellu. Loetelus toodud kaitsealuste taimeliikide puhul on tegemist valdavalt niiskuslembeste taimeliikidega, mille kõigi suurim potentsiaalne kaudne ohutegur on kuivendamine (kuivendumõju).</p> <p>KMH programmi peatükis 6.5.1 (Natura eelhindamine) läbi viidud Natura eelhindamise tulemusena on jõutud järeldusele, et arvestades uue ladestusala kaugust Mustajõe loodusalast ning kavandatavate ehitustööde iseloomu (eelkõige asjaolu, et sügavaid kraave ei rajata (nagu eespool välja toodud, siis jääb kuivenduskraavi mõju ulatus ka hästi vett läbilaskvas pinnases alla 100 meetri)), siis ei põhjusta pinnasetööd loodusalani ulatuvat kuivendavat mõju. Seega on välistatud ka kaudse ebasoodsa mõju avaldumine võimaliku kuivendamise ja veerežiimi muutmise tõttu Mustajõe loodusala kaitse-eesmärkidele, sh laialehisele nestikule. Teised samas piirkonnas olevate veerežiimi osas tundlike kaitsealuste taimeliikide kasvukohad jäävad laialehise nestiku kasvualast veelgi kaugemale, mistõttu kuivendav mõju ei ulatu kindlasti ka nendeni.</p>
--	--	---

		<p>KSH programmi ptk 6.7 alajaotust <u>Mõju Natura 2000 aladele</u> täpsustati järgnevalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mõju Natura 2000 aladele</u> <p><i>Käesoleva KSH programmi peatükis 6.5.1 läbi viidud Natura eelhindamise tulemusena jõuti järelduseni, et ohtlike jätmete ladestamiseks kavandatavate uute kärgede rajamine ja kasutamine ei avalda Mustajõe loodusala kaitse-eesmärkidele ebasoodsat mõju ning Natura-asjakohast hindamist KSH aruande koostamise käigus ei ole vajalik seega läbi viia. Kui KSH aruande koostamise käigus selgub uusi/täiendavaid asjaolusid ja tekib kahtlus mõjude avaldumise osas, korraldatakse eelhindamise protseduuri ja vajadusel viiakse läbi Natura asjakohane hindamine.</i></p> <p>KSH programmi ptk 6.7 alajaotust <u>Mõju III kaitsekategooria taimeliigile laialehine nestik (Cinna latifolia)</u> täpsustati järgnevalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mõju looduskaitsealustele taimeliikidele</u> <p><i>Lähim looduskaitse all oleva taimeliigi kasvuala ulatub planeeringualast ca 180 m kaugusele, tegemist on III kaitsekategooria taimeliigiga laialehine nestik (Cinna latifolia). Käesolevas KSH programmis viidi läbi Natura 2000 eelhindamine Mustajõe loodusalale, mille üheks kaitse-eesmärgiks on laialehine nestik. Eelhinnangu tulemusena leiti, et ohtlike jätmete ladestamiseks kavandatavate uute kärgede rajamine ja kasutamine ei avalda Mustajõe loodusala kaitse-eesmärkidele (st ka laialehisele nestikule) ebasoodsat mõju. Teiste looduskaitse all olevate taimeliikide kasvukohad jäävad veelgi kaugemale. Tegemist on niiskusembeste taimeliikidega, mille ühiseks suurimaks potentsiaalseks kaudseks ohuteguriks on kuivendusemõju. Arvestades uue ladestusala kaugust kaitstavate taimeliikide kasvukohtadest ning kavandatavate ehitustööde iseloomu (eelkõige</i></p>
--	--	--

		<p><i>asjaolu, et sügavaid kraave ei rajata), siis ei põhjusta pinnasetööd kaitsealuste taimeliikideni ulatuvat kuivendavat mõju.</i></p> <p>Alajaotus <u>Mõju (kaitsealustele) taime- ja loomaliikidele</u></p> <p>asendatakse pealkirjaga <u>Mõju loodusväärtustele, sh rohevõrgustikule (v.a kaitsealustele taime- ja loomaliikidele)</u></p>
	<p>3. Ptk s 6.7 .on esitatud: „Planeeringu elluviimisega ei kaasne mõjusid, mis kõrval paiknevate tegevustega kaasnevate.“ Palume täpsustada, millele tugineb väide, et kumulatiivsed mõjud puuduvad.</p>	<p>Selgitus.</p> <p>Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja olemasolevat teadmist praeguste kärgede keskkonnamõjust, ei ole alust eeldada kumulatiivse mõju ilmumiseks.</p>
	<p>4. Ptk s 8. on loetletud eeldatavalt mõjutatavad isikud ja asutused, kes võivad olla mõjutatud või kellel võib olla huvi planeeringu elluviimise vastu. Juhime tähelepanu, et Keskkonnaamet on lisaks nimetatule ka kaitstava loodusobjekti valitseja.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>KSH programmi ptk 8 (eeldatavalt mõjutatavad või planeeringust huvitatud isikud ja asutused) lisatakse Keskkonnaameti juurde huvi (kaasamise põhjendus), et on ühtlasi Mustajõe laialehise nestiku püsielupaiga valitseja.</p>
	<p>5. Palume KSH s käsitleda vee elustiku teemat, kuna Mustajõgi suubub Narva jõkke. Narva jõgi on elupaigaks III kaitse kategooria kaitsealustele kalaliikidele vingerjas, harjus ja hink. Hea veekvaliteet, mis on piisav selleks, et võimaldada sobivad elutingimused ka tundlikele liikidele, on veekogu hea seisundi üheks kriteeriumiks. Veekogu veekvaliteeti halvendavad mürgiste tööstusjäätmete/heitvete sattumine veekogusse</p> <p>Vingerja puhul peab olema tagatud tema hea seisundi saavutamiseks vajalikud tingimused. Seda saab tagada siis, kui veekogude seisund on võimalikult looduslähedane. Vingerja asurkonna jaoks on oluline, et veekogu reostus mürgiste</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>KSH programmi ptk 6.7 eeldatavalt oluliste keskkonnamelementide nimekirja (millele KSH aruande koostamisel hinnatakse mõju) täiendatakse järgnevalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Mõju Narva jões elavatele kaitsealustele kalaliikidele</u> <p><i>Hinnatakse võimaliku pinnavee kvaliteedi mõjutamise kaudu mõju Narva jões elavale III kaitsekategooriasse kuuluvale vingerjale, harjusele ja hingile.</i></p> <p>KSH programmi ptk 6.5 (Kaitstavad loodusobjektid ja alad) lisatakse järgnev:</p> <p><i>Mustajõe suublaks olev Narva jõgi on elupaigaks III kaitsekategooriasse kuuluvale hingile (Cobitis taenia), võldasele (Cottus gobio) ja vingerjale (Misgurnus fossilis).</i></p>

	<p>ainetega (nt pestitsiididega) puudub või on väga vähene (Har tvich, Lusk ja Rutkayova, 2009).</p> <p>Kuigi hink ei ole veekvaliteedi suhtes ülitundlik, võib hingu asurkondi oluliselt ohustada mürgiste ainete sattumine vette (Eschbaumet al. 2008). Seega on oluline vältida hingu elupaikades tegevusi (nt heitvett tootvad tööstusettevõtted jne), mis võivad kaasa tuua mürkainete vette sattumise ohu suurenemise . Looduskaitseaduse § 48 lg 3 kohaselt on vajalik hingu (III kaitsekategooria) puhul tagada vähemalt 10 protsendi teadaolevate ja keskkonnaregistris registreeritud elupaikade või kasvukohtade kaitse kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega lähtuvalt alade esinduslikkusest.</p> <p>Harjus on veekvaliteedi suhtes üks kõige tundlikumaid kalaliike. Teda ei esine tavaliselt reostumistunnustega jõgedes. Oluline on orgaanilise reostuse puudumine ja jõe hea hapnikurežiim.</p> <p>Märgime, et võimalik ebasoodne mõju kaitsealustele kalaliikidele on hindamata, siis käesoleval juhul pole oluline ebasoodne mõju välistatud.</p>	
	<p>6. KSH ptk-s 5.1. ei ole mainitud/käsitletud koostatava Narva-Jõesuu linna üldplaneeringut (algatatud Narva-Jõesuu Linnavolikogu 19.12.2018 otsusega nr 71).</p>	<p>Mitte arvestatud.</p> <p>Narva-Jõesuu Linnavolikogu 19.12.2018 otsusega nr 71 algatatud ja koostamisel olev Narva-Jõesuu üldplaneering on alles eelnõu staadiumis ning ei ole läbinud isegi veel avalikku väljapanekut ja pole toimunud arutelud (avalik väljapanek kestab 15.07.2022-15.08.2022). Avaliku väljapaneku, arutelu, kooskõlastamisprotsessi ja vastuvõtmise tulemusena võib planeeringulahendus muutuda, mistõttu ei ole asjakohane ja põhjendatud seose/vastavuse hindamine üldplaneeringu eelnõule.</p>

	<p>7. Märgive, et edaspidises KSH raames tuleks kindlasti hinnata erinevaid ladestamise tehnoloogiaid, et leida selline ladestamise viis, mille puhul on võimalik ladestusmaht kõige suurem.</p>	<p>Selgitus.</p> <p>Uutesse kavandatavatesse kõrgedesse ladestamise kavandamisel hinnatakse sellise tegevuse jaoks kehtestatud õigusaktidest ja parimast võimalikust tehnikast (PVT) tulenevate nõuetega arvestamist. Hetkel vastab ladestamise tehnoloogia parimale võimalikule tehnikale (hinnatud vastavust keskkonnakompleksloa andmise raames ja kirjeldatud kompleksloas) ja hetkeseisuga on kavas samamoodi ladestamist ka jätkata. Kui KSH koostamisel koostöös Keskkonnaagentuuri ja prügila käitajaga selgub, et on teisi võimalikke ladestustehnoloogiaid, millega oleks võimalik ladestusmahtu veelgi suurendada, siis kindlasti käsitletakse seda KSH aruandes ja hinnatakse selle rakendamise võimalikkust.</p> <p>KSH programmi täiendamise vajadus puudub.</p>
	<p>KSH ptk s 3.1.2.1. on esitatud, et alternatiividena käsitletakse antud KSH s prügila lõppkatmise lahendust. KSH on algatatud planeerimisseaduse § 124 lg 5 alusel, mille järgi on keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine kohustuslik, kui koostatakse detailplaneering, mis on aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 1 kohasele tegevusele. Seega on vastavalt KeHJS § 6 lg 1 p 22 alusel ohtlike jäätmete ladestamine olulise keskkonnamõjuga tegevus.</p> <p>Juhime tähelepanu, et antud KSH-s ei ole prügila katmise lahenduste käsitlemine alternatiividena/alternatiivina asjakohane, kuna KSH on algatatud ohtlike jäätmete uue kavandatava ladestusüksusele mitte prügila lõppkatmise lahendusele Märgive, et prügila sulgemislahendust hinnatakse siis kui esitatakse sulgemiskava, mille osa on sulgemisprojekt.</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>KSH koostatakse KMH täpsusega, eesmärgiga hõlmata mõju hindamisega ka projekti menetlus ja seega vältida vajadust mõju hindamise läbiviimiseks uue ladestusüksuse ehitusloa menetluse käigus. Detailplaneeringu koostamisega koostatakse paralleelselt uue ladestusüksuse eelprojekt, millega lahendatakse uue ladestusüksuse täpne asukoht, konfiguratsioon ja tehnilised parameetrid. Kuna eelprojekti raames lahendatakse ka prügila katmislahendus (konstruktsioon), on asjakohane ja vajalik KSH koostamisel prügila katmise võimalikke reaalseid lahendusi alternatiividena käsitleda, vältimaks mõju hindamise algatamist ja läbiviimist ehitusloa menetluse raames. Prügila katmisega alustatakse eeldatavalt koheselt, kui see võimalik on, analoogselt praeguste kõrgedega, vältimaks/vähendamaks nõrgvee teket, mistõttu hakkab toimub lademe katmine samal ajal, kui toimub jäätmete edasine ladestamine järgmistesse kärje osasse / järgmistesse kõrgedesse. Asjaolusid täpsustatakse KSH aruande koostamisel.</p>

		Sealjuures lähtub Keskkonnaagentuur keskkonnaministri 29.04.2004 määruses nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ esitatud nõuetest prügilala sulgemisele, st esitab Keskkonnaametile prügilala osa projektikohase mahu saavutamisel sulgemiskava, millele eelnevalt viiakse kohustuslikus korras läbi keskkonnamõju hindamine. Mõju hindamise käigus on võimalik lähtuda juba selleks ajaks läbi viidud keskkonnamõju hindamise tulemustest ning käsitleda vajadusel täiendavaid asjaolusid.
Politsei- ja Piirivalveamet (12.07.2022 nr 2.1-3/19337-2)	Politsei- ja Piirivalveamet tutvunud Auvere külas, Narva-Jõesuu linnas, Kauri katastriüksusel asuva Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuse arendamise detailplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegiline hindamise programmiga, teatame et oma pädevusvaldkonnast lähtudes meil hinnanguid ja ettepanekuid keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta antud planeeringu etapis ei ole.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus KSH programmi täiendamiseks/korrigeerimiseks.
Päästeamet (12.07.2022 nr 7.2-3.3/3843-2)	Päästeameti Ida päästkeskus on läbi vaadanud detailplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi. Päästeametil ei ole nimetatud dokumentide osas vastuväiteid ega ka ettepanekuid.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus KSH programmi täiendamiseks/korrigeerimiseks.
Rahandusministeerium (06.07.2022 nr 15-3/5037-2)	Teatame, et Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskuse laiendamise detailplaneeringu lähteseisukohad ja KSH programm on kooskõlas Ida-Viru maakonnaplaneeringu lahendusega. Rahandusministeerium ei esita detailplaneeringu lähteseisukohtadele täiendavaid ettepanekuid. Loeme KSH ekspertrühma koosseisu piisavaks lahendamaks esitatud ülesandeid. Keskkonnamõju	Seisukoht teatavaks võetud. Selgitus. KSH programmis lk 2 ja 3 on toodud KSH töögruppide kuuluvad eksperdid. KSH programmi lk 5 on toodud sisukord, lk 4 on toodud Kobras OÜ litsentsid/tegevusload, mis on juures kõikide Kobras OÜ poolt koostatavatel ja esitatavatel töödel, olenemata töö sisust ja eesmärgist. Selles nimekirjas kajastub ka Urmas Uri, kellel on KSH juhteksperdi õigused. Tegemist on Kobras OÜ seletuskirja vormi alusel koostatud tööga, mille muutmist me ei pea vajalikuks.

	hindamise programmi juhtiv ekspert on Noela Kulm ja keskkonnakorralduse ekspert Urmas Uri.	Selgitame veelkord, et Vaiavara OJKK detailplaneeringu KSH koostamise ekspertgrupi koosseis koos mõju hindamise valdkondadega on esitatud kohe pärast tiitellehte leheküljel 2 ja 3. KSH koostamise juhteksperdik on Noela Kulm, nagu on välja toodud ka tiitellehel, kes omab KMH litsentsi nr KMH0159.
Riigimetsa Majandamise Keskus (e-kiri 08.07.2022)	Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuse arendamise detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm on asjakohane ja piisav. Täiendavaid ettepanekuid RMK ei esita.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus KSH programmi täiendamiseks/korrigeerimiseks.
Terviseamet (01.07.2022 kiri nr 9.3-4/22/5430-2)	Terviseameti Ida regionaalosakond on tutvunud detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga ning ei esita täiendavaid ettepanekuid.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus KSH programmi täiendamiseks/korrigeerimiseks.
Keskkonnaagentuur (e-kiri 08.07.2022)	1) Üldinfo all palume muuta Keskkonnaagentuuri kontaktisiku andmeid. Keskkonnaagentuuri kontaktisikuks Avo Sipelgas, Tel +372 501 6947, avo.sipelgas@envir.ee	Ettepanekuga arvestatud. KSH programmi üldinfos muudetakse detailplaneeringu koostamisest huvitatid isiku kontaktandmeid.
	2) P.3.1.2 lõpus on kirjas, et „Ladestusalal kogutud nõrgveed suunatakse eelprojekti tehnilise kirjelduse kohaselt olemasolevasse kogumistiiki ja pöördosmoospuhastisse.“ Õigem oleks kirjutada: „...suunatakse olemasolevatesse kogumistiikidesse ja sealt edasi reovee puhastusseadmetesse“.	Ettepanekuga arvestatud. KSH programmi peatükis 3.1.2 korrigeeritakse nõrgvee käitlust puudutavat teksti järgnevalt „ <i>Ladestusalal kogutud nõrgveed suunatakse olemasolevatesse kogumistiikidesse ja sealt edasi reovee puhastusseadmetesse.</i> “
	3) P.3.1.2.1. alternatiivina võiks ette näha, et kui alguses teostatakse ainult 2 kärje ehitus ja lähitulevikus selgub, et ülejäänud mahtu ei ole mõistlik välja ehitada, siis ülejäänud alal arendatakse ringmajanduse eesmärki täitvaid	Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus. Väiksemas mahus ladestuskärgede rajamist ei ole mõistlik püstitada alternatiivina, vaid ette näha (planeerida ja projekteerida) maksimaalses mahus, eelkõige 1998. aasta detailplaneeringuga kavandatud mahus. Ringmajanduse edendamisel on ladestatavate

	<p>tegevusi (jäätmekäitluse ala, mille täpsemad detailid kirjeldatakse kompleksloa menetluse käigus).</p>	<p>jäätmete mahud järk-järgult väiksemad, mis tähendab, et sellisel juhul prügila kasutusiga lihtsalt pikeneb. Ka ringmajanduse eduka juurutamisel korral tekib ikkagi jäätmeid, mis ei ole taaskasutamiskõlbulikud või mida ei saa põletamise teel kõrvaldada ja mida on seega vaja ikkagi ladestada. Nelja kärje kavandamine ehk maksimaalse mahu planeerimine tagab käitise valmisoleku seega ka pikemas perspektiivis võtta vastu jäätmeid, mida ei ole võimalik muul moel käidelda, kui ladestada. Ladestatavate jäätmete hulk ei sõltu kavandatava ladestusala suuruselt, vaid tehnoloogilistest võimalustest jäätmeid käidelda. Väiksemas mahus karge kavandamine ei tähenda seda, et sellevõrra vähem jäätmeid suunatakse ladestamisele ja rohkem taaskasutatakse, see sõltub ikkagi konkreetset riigipoolsest püüdlusest ringmajandust edendada, konkreetsest tegevusplaanist ja juurutamisest. Ringmajanduse edendamisel kompleksloa muutmise taotluse käigus, mil on selgunud konkreetsemad asjaolud ja tegevused territooriumil, saab otsustaja hinnata täiendava keskkonnamõju hindamise läbiviimise vajalikkust ja siis on ka olemas vajalik informatsioon mõju hindamise läbiviimiseks.</p> <p>Vt ka Keskkonnaministeriumi kirja 1. punkti vastust.</p>
	<p>4) Punktis 4 sooviksime laiendada keskkonnamõju hindamise sisu. Meie arvates peaks hindama algatatud detailplaneeringu koosmõju kõrval oleva ja täna toimiva prügila alaga. Nimelt KSH programmi dokumendi alguses on kirjeldatud pikalt olemasoleva planeeringu (täna prügila) ala tegevusi. Välja on toodud jäätmeliigid ja nende käitlemise viisid. Algatatud detailplaneering (4 kärge) on jäätmekäitlemise lõppfaas/lõppetapp ehk ladestamine on viimane tegevus, mida üldse tehakse. Seega on põhjendatud hinnata koosmõju ladestamisele eelnevate tegevustega. Uus ladestusala ei saaks</p>	<p>Ettepanekuga mitte arvestatud. Selgitus.</p> <p>Käitises toimuv tegevus on reguleeritud keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-29520 (https://kotkas.envir.ee/permits/public_detail_view?1=1&permit_id=116911) alusel, kus on välja toodud tegevused ja keskkonnatingimused VOJKK tööks. Käitluskäitise tegevusega (jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingutega) kaasnevad mõjud on hinnatud OÜ Kobras poolt koostatud 2018. aastal Keskkonnaameti poolt nõuetele vastavaks tunnistatud keskkonnamõju hindamise aruandes (töö nr 2016-163). Kui KSH aruande koostamise käigus selgub, et võrreldes praegu ladestatavate jäätmetega või ladestamistehnoloogiaga on kavas</p>

	<p>toimida ilma vana alata, sest seal asuvad erinevad infrastruktuurid ja toetavad tegevused (sissesõit, puhastid, admin.hoone, sorteerimis alad jne). Lähtuvalt sellest, et ladestamine ei saa toimida ilma tänase prügila alata, palume hinnata keskkonnamõju laiemalt kui ainult selle nelja kärje ehitamiseks. Uus ladestamisala annab ka uued võimalused olemasolevale prügilale ringmajanduse tegevuste juurutamiseks.</p>	<p>erisused (jätmete liigid, kogused, ladestamise viis), siis käsitletakse teemat KSH aruandes (vt KS programm ptk 6.7).</p> <p>Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel. Keskkonnaagentuur esitas Narva-Jõesuu Linnavalitsusele 10.12.2021 Narva-Jõesuu linnas Auvere külas Kauri katastriüksusele ca 3,45 ha suurusele alale Vaivara Ohtlike Jätmete Käitluskeskuse arendamiseks (laiendamiseks) detailplaneeringu algatamise taotluse. 22.02.2022. a algatatud VOJJK detailplaneering on algatatud vastavalt Keskkonnaagentuuri esitatud DP algatamise taotlusele ning koos detailplaneeringu algatamisega tehti otsus ka KSH algatamiseks eesmärgiga hinnata detailplaneeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid. Vastavalt DP algatamise otsusele asub planeeritav ala Kauri kinnistu põhjaosas ca 34 438 m2 suurusel alal (DP algatamise otsuse Lisa 1 joonis 1). Detailplaneeringu eesmärk vastavalt algatamise otsusele on tingimuste loomine olemasoleva Vaivara Ohtlike Jätmete Käitluskeskuse edasiarendamiseks, täpsemalt ehitusõiguse ja -tingimuste määramiseks ohtlike jätmete ladestamiseks (uute kärgede planeerimiseks) kinnistu põhjaossa.</p> <p>Olemasolevate andmete alusel oleme seisukohal, et VOJJK olemasolev tegevus kehtiva kompleksloa alusel on piisavalt hinnatud ning puudub objektiivne vajadus ning teave täiendava hindamise läbiviimiseks. 2022.a algatatud detailplaneeringu KSH läbiviimisel hinnatakse vastavalt seaduse nõuetele kavandatava tegevuse ja selle mõjusid.</p> <p>Ülaltoodu alusel 2022.a algatatud VOJJK detailplaneeringu ja selle KSH menetlus jääb algatamise raamidesse.</p> <p>Ringmajanduspõhise ja/või vms muu uue mudeli juurutamiseks VOJJK territooriumile on vaja teada konkreetsemalt mudeli tüüpi, selle vajadusi ja mahtu (teada täpselt milliseid jätmeid, millises koguses ja millise toiminguga tahetakse töödelda). Alles siis saab</p>
--	--	---

		hinnata kuidas on võimalik selle mudeli juurutamine konkreetsesse kohta ning siis saab hinnata ja arvestada selle mudeli mõjusid. Vt ka Keskkonnaministeeriumi kirja 1. punkti vastust.
	5) Punktis 6.3 on viga katastriüksuse pindala ühiku osas. Peaks olema ha, mitte m ² .	Ettepanekuga arvestatud. KSH programmi ptk 6.3 korrigeeritakse Kauri katastriüksuse pindala (12,29 ha, mitte 12,29 m ²).
	6) Punktis 8 meie hinnangul peaks olema välja toodud kõik kaasatud asutused. Palume lisada nimekirja Keskkonnaministeerium.	Ettepanekuga arvestatud. KSH programmi ptk 8 (eeldatavalt mõjutatavad või planeeringust huvitatud isikud ja asutused) lisatakse nimekirja Keskkonnaministeerium (Kauri kinnistu valitseja)
Enefit Power AS, (13.07.2022 kiri nr NJ-HLD-1/578-2)	KSH programmis eelnõus (lk 6, 32, 33) on kasutatud nime Eesti soojuselektrijaam (Eesti SEJ). Nimetus Eesti Soojuselektrijaam on vananenud, palume edaspidi kasutada ametlikku nimetust Eesti Elektrijaam.	Ettepanekuga arvestatud. KSH programmi parandatakse, Eesti Soojuselektrijaam asendatakse Eesti Elektrijaamaga.
	KSH programmi eelnõu peatükis 6.3 (lk 32) on kirjas, et Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskusest lõunas paikneb Enefit Energiatootmise AS raudteeliinid. Märkime, et tegu on Enefit Power AS-ile kuuluva raudteetaristuga.	Ettepanekuga arvestatud. KSH programmi korrigeeritakse.
	Lk 38 on märgitud, et planeeringuala läheduses ei asu Natura 2000 alasid ning seega on mõju nendele välistatud. – Tegu on eksitava väitega, sest Kauri kinnistu põhjaosast ca 220 m kaugusel paikneb Mustajõe loodusala (Natura ala).	KSH programmi ptk 6.7 alajaotust Mõju Natura 2000 aladele korrigeeriti järgnevalt: • <i>Mõju Natura 2000 aladele</i> <i>Käesoleva KSH programmi peatükis 6.5.1 läbi viidud Natura eelhindamise tulemusena jõuti järelduseni, et ohtlike jäätmete ladestamiseks kavandatavate uute kärgede rajamine ja kasutamine ei avalda Mustajõe loodusala kaitse-eesmärkidele ebasoodsat mõju</i>

		<p><i>ning Natura-asjakohast hindamist KSH aruande koostamise käigus ei ole vajalik seega läbi viia. Kui KSH aruande koostamise käigus selgub uusi/täiendavaid asjaolusid ja tekib kahtlus mõjude avaldumise osas, korratakse eelhindamise protseduuri ja vajadusel viiakse läbi Natura asjakohane hindamine.</i></p>
--	--	---